

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. februar 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ida Schiøler
Sagsnr.: 2025-01215
Dok.: 3598792

Besvarelse af spørgsmål nr. 482 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 482 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 482 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for antallet af straffesager afsluttet i 2024 uden efterforskningskridt med angivelse i tabelform af gerningskoderne for de anmeldte forhold? Vil ministeren endvidere for de sager, der omhandler henholdsvis vold og voldtægt, redegøre mere specifikt for, om der i anmeldelserne er noget der indikerer, at det kunne have været relevant for sagens efterforskning at indhente tekniske beviser, videoovervågning, DNA, foretage vidneafhøring eller lignende, men hvor det ikke skete forud for at sagen blev lukket? Vil ministeren endelig redegøre for, om der er ansatte i politikredsene, der får besked fra ledere om at “vaske” sager eller på anden vis at undlade at efterforske relevante sager? Der henvises til artiklen "Anonyme betjente: Vi begraver reelle politisager", dr.dk, den 26. januar 2025.”

Svar:

1. Som jeg også gav udtryk for på samrådet i Folketingets Retsudvalg den 4. februar 2025, tager jeg den fremlagte kritik af politiets sagsbehandling meget alvorligt. Man skal som borger kunne have tillid til, at politiet behandler ens sag sagligt, og ofre for forbrydelser skal opleve et retssamfund, der giver dem tryghed og retfærdighed. Det er en forudsætning for et velfungerende retssamfund.

Jeg vil derfor også gerne slå fast, at jeg generelt har meget stor tillid til såvel Rigspolitiet og Rigsadvokaten som vores politifolk og anklagere rundt om i landet, som jeg ved knokler hårdt for at sikre vores tryghed. Det ændrer den seneste tids historier ikke ved.

Det er et grundvilkår for politiet – ligesom det er for andre myndigheder – at der skal prioriteres mellem opgaver. Politiet registrerede i 2024 mere end 600.000 straffesagsanmeldelser, eksklusive anmeldelser om færdselslov vedrørende automatisk trafikkontrol (ATK). Som det også fremgår af Rigspolitiets bidrag nedenfor, er politiet tillagt et bredt skøn i forhold til at vurdere, om der skal indledes en efterforskning, og i givet fald hvilke efterforskningskridt der er brug for. Det samme gælder i forhold til, om en allerede indledt efterforskning skal fortsætte. Den slags prioriteringer skal naturligvis ske på et sagligt grundlag og inden for lovens rammer, og der skal være åbenhed om prioriteringerne fra politiets ledelse over for både borgere og medarbejdere.

Derfor er det også vigtigt for mig, at vi nu får belyst den fremlagte kritik, og at det samtidig sker på en måde, hvor erfaringerne kan indgå i det videre arbejde med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi. Derfor vil statsadvokaterne iværksætte en tilsynsundersøgelse i to faser.

Den første fase af tilsynsundersøgelsen vil blive afsluttet inden sommerferien og vil bl.a. omfatte sager om simpel vold, grov vold og voldtægt. Den anden fase af tilsynsundersøgelsen vil kunne iværksættes efter sommerferien, når første fase er afsluttet. Denne fase vil omfatte sager om grov økonomisk kriminalitet og menneskehandel. De nærmere rammer for den anden fase vil blive fastlagt, når tilsynsundersøgelsens første fase er afsluttet.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at det følger af retsplejelovens § 742, stk. 2, at politiet iværksætter efterforskning efter anmeldelse eller af egen drift, når der er en rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået. Det følger endvidere af retsplejelovens § 749, stk. 1, at politiet afviser en indgivet anmeldelse, hvis der ikke findes grundlag for at indlede efterforskning. Efter retsplejelovens § 749, stk. 2, kan politiet træffe beslutning om at indstille en efterforskning, såfremt der ikke er rejst sigtelse, og der ikke er grundlag for at fortsætte den påbegyndte efterforskning.

Efterforskning indledes eller fortsættes, hvis der vurderes at være et tilstrækkeligt grundlag herfor. Politiet vil derfor skulle foretage en konkret vurdering, herunder af om det ud fra de foreliggende efterforskningsmuligheder er realistisk, at en efterforskning vil kunne føre til opklaring af sagen, og at en eller flere personer bliver sigtet. Der vil ved denne vurdering bl.a. kunne lægges vægt på sagens karakter, grovhed og omfang.

Der vil i vurderingen også kunne lægges vægt på hensynet til den mest hensigtsmæssige anvendelse af politiets ressourcer, og om sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller sagsbehandlingstider, som ikke står i et rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, der i givet fald kan forventes idømt.

Politiet er således generelt tillagt et bredt skøn i forhold til at vurdere, om der skal indledes en efterforskning, og i givet fald hvilke efterforskningskridt der er nødvendige. Selvom en

anmeldelse måtte blive afvist eller efterforskningen indstillet efter retsplejelovens § 749, vil politiet kunne genoptage sagen, hvis der fremkommer nye oplysninger, og forholdet ikke er forældet. Den forurettede har mulighed for at klage over politiets afgørelse om afvisning af en anmeldelse eller indstilling af en efterforskning til statsadvokaterne, jf. retsplejelovens § 749, stk. 3, sammenholdt med § 101, stk. 2.

Rigspolitiet har indledt en drøftelse med politikredsene om politiets kommunikation om prioriteringer af politiets ressourcer – både i forhold til borgere og medarbejdere. Rigspolitiet vil have et skærpet ledelsesmæssigt fokus herpå.

Rigspolitiet har noteret sig, at Rigsadvokaten vil iværksætte en tilsynsundersøgelse med henblik på at undersøge politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager.”

Justitsministeriet har desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) vedrørende antallet af straffesager afsluttet i 2024 uden efterforskningsskridt.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

Det er i POLSAS ikke muligt at søge på, om der er foretaget efterforskningsskridt på en konkret sag, hvorfor de ønskede oplysninger ikke kan tilvejebringes ved elektronisk udtræk fra POLSAS. Det vil således forudsætte en særdeles omfattende manuel gennemgang af et stort antal sager, såfremt de ønskede oplysninger skal tilvejebringes.

Som alternativ hertil har Rigsadvokaten trukket oplysninger fra POLSAS vedrørende antallet af sager, som i 2024 er henlagt i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, med fordeling på de enkelte paragraffer, jf. tabel 1-3 i vedlagte bilag.”